

NARKISSZOSZ

A Nap-Isten tüzes szekere lángsugarat szórva, sístergő morajjal zúdult be az okeanoszba. Héliosz fáradt paripái már a hús habokat szelték, mikor a sárgás-vörösre izzadt kerekék visszfénye még mindig ott táncolt az ég alján heverésző felhőkön s rózsaszínű vérrrel frecskelte be a szent liget százados tölgyeinek lombkoszorúját. Esteledett, az utak homályba borultak. Halk sóhajtás rezdült át az erdőn, a gallyak között, panaszos, vagy megkönnyült nyögéshez hasonló, az éjtszakára készülődő természet hangja, mely ezerféle elülni készül, apró mozgás neszéből verődött össze.

A rózsaszínű szürkület hanyatló világánál kiterjesztett, harmatos szárnyakkal szóttan csendességben szállott alá az éj. A liget szélén őrtálló ciprusok csillogó meze lassú átmenettel koromszínűre vált, a fenyők sudara megnyúlt s a tölgyek lombjaiban — mint csiga-biga szarvai — visszahúzódtak a gallyak és levelek, az ágbogas koronák elvesztették gömbölyűségüket, széles, szabálytalan, fekete foltba lapultak.

Egy darabig mély hallgatással pihent az erdő. De a sötétség és a csend sokkal várakozóbb volt, semhogy meg ne szülje a maga külön életét. Csak még korán volt. Még várni kellett. Hadd pihenjen kissé az élet a nappal után. Hadd érjen az éjtszaka, hadd sűrűsödjék a homály, feketüljön a sötétség, teljék, erősödjék a csillagok fénye.

Csönd, csönd, álmos nyugalom, pihentető hallgatás.

Egy bagoly rebhent ki hirtelen odvából. Suhogó szárnyakkal keringélt körül, majd újra eltűnt a lombok között. Mintha csak megadta volna a jelt. Dúgó bogarak, denevérek, a fák üregeiben rejtőzött éjjeli madarak vágódtak a kipihent csöndbe, zezugos kanyarulatokban szeldesték a langyos levegőt. S egyszerre — — — halkan, finom, zizegő muzsikába kezdett a tücskök kórusa, a zene mind jobban, jobban erősödött, hullámozva terjedt a harmatos füvek és vadvirágok fölött, melyek nyitott szájjal hallgatózva kilehelték gyöngéd illatú lélekzetüket. A tücsökcirpelés egyre nőtt, hullámozott, a harmat és a virágillat szállott, mint hosszú, hosszú sóhajtása a boldog szerelemnek; a hunyorgó csillagok káprázó gyönyörrel hintették fényüket a lombokra, melyek hirtelen újra megteltek, nekigömbölyödtek. S egy karesú ciprus oldala mellől kikandikált a Hold. A Hold! kíváncsian és némileg türelmetlenül: vajjon rendben van-e már minden? Szélfé szeretet és derűs jószág sugárzott széles mosolyában, amint szemlét tartott az ő világán. Meghallgatta a tücsökzenét (ő, hogy rákezdték egyszerre ezek a buzgó kis muzsikások!) beszívta az erdőnek harmattól terhes illatát, elgyönyörködött régi barátai pompás lombkoronájában s elégtelt örömeiben csillogó ezüstöt öntött a ciprusok vértjére. Mindent teljesen rendben talált, mindenki helyén volt. Előbujt tehát ő is ciprusa háta mögül, ledobta köny-

nyű felhőfátyolát s méltósággal, lassan, teljes ragyogásban indult fölfelé, nelyére az égen. Mint egy királynő.

Az éjtszaka képe most teljeseedett ki. Csodálatos, szelíd összhangban indult meg újra az élet. A zajtalan hangok, testetlen mozgások, fények és árnyékok egymásba folytak, az élet ezernyi éjjeli jele nagyszerű mozgalmas hallgatásba olvadt.

Minden készen volt.

Mint vesztett boldogság fájó panasza hangzott föl ekkor az erdő mélyén egy gyönges síphang. Szava hosszan, fájdalmas remegéssel szólt. Annyi nyugtalanító keserv zokogott elnyújtott dalában, hogy a fészkeikben alvó madarak is megborzongtak álmukban, fejüket jobban szárnyuk alá dugták s közelebb bujtak egymáshoz.

A titokteljes sípszó egyre szólt. Hangja erősödött, folyton feljebb-feljebb haladt a hangok lajtorjáján, remegő lüktetése megtöltötte az erdőt, mint egy társtalan sikoly az éjtszakában. Egyszerre elhallgatott. Kifáradt talán, vagy kilátástalannak érezte, hogy másokkal megértesse fájdalmát? Nagy felszabadult csend támadt nyomában, az erdő megkönnyebbülten felsóhajtott. Kisvártatva a másik oldalról hangzott fel a sípszó. Most már a feledés megnyugvása áradt a méla hangokból, békés, szelíd, ereszkedő melódiája, mint jótékony harmat hullott a füvekre, mint langyos szellő símogatta a fák leveleit. A madarak föléreztek rá puha fészükben, csőreikkel megborzolták tollukat s közelebb símultak egymáshoz.

Majd mind a két oldalról egyszerre zengett fel a síp. Vidám, eleven trillákban szökkentek fel a hangok, füttyösen felelgettek egymásnak, beérték, megelőzték egymást, játszadozva kergetőztek, az egyik visítva föl-szaladt, a másik gügyögve leereszkedett, szeszélyesen egymáshoz sodródtak, összeölelkeztek, csattogósan összecsókolóztak s boldog kettősben együtt egyszerre zengték be az erdőt.

Pajzán bakugrásokkal két fiatal szatír szökkent ki a holdsütötte tisztásra. Szemtől-szembe megálltak egymással a tisztás két szélén, nagy, kiálló gülüszemeik összebámultak, ugrásra készen vigyázta egyik a másikat. Hirtelen nagy csörtetéssel egy harmadik ugrott elő a bokrokból. Mókás billegéssel a tisztás közepire szaladt, összecsatogtatta kecskelábainak hegyes kis patáit s gyors perdüléssel két-három hengerbuckát vágott a süppedő pázsiton. Nosza odaszaladt a másik kettő is. Egymásnak rohantak, hangos visítással feldöntötték egymást, meghemperegtek a harmatos fűben, s összefogózkodva ugra-bugra táncba fogtak, széles körben letiporva a buja pázsitot.

Innen is, onnan is felhangzott a közeledő sípszó s mindenfelől kecskeszarvú szatírkölykök rohantak elő féktelen jókedvvel. Hangos lármajuk betöltötte az egész pagonyt, felébresztette a források mélyén szendergő, fehértestű nimfákat, a patakok és csermelyek földalatti üregeibe húzódottnajádokat, a fák és csepegő barlangok tündereit: a driádokat és oreádokat.

És már jöttek is bájos csoportokban összefogózva, a stirinx szavára lejtve táncoló léptekkel. A színtelen lepel, mely végigömlött rajtuk, oly könnyű, súlytalan volt, mint liliom szárához tapadt harmatgyöngy. Fehér karjuk világított a holdsugárban, s kibontott, hosszú hajuk csillogott, mint selyemuszály.

Nagy hirtelenséggel dobok és kelepelők, csörgettyűk és hasas dudák kerültek elő a tölgyek odvas üregeiből s a fehértestű nimfák embernem-

látta táncba kezdtek a szőröslábú, barna szatírokkal. Előbb mint lenge fátylak himbálózták át a magasfűvű rétet s mindegyik sarkában egy-egy hegyesfülű szatírkölyök ugrált. Majd gyorsuló pergéssel keringéltek, rohanásztak, fejüket föl-fölvágvá, gömbölyű karjukkal a zene pattogó ütemére dobálózva. — A síp- és dudaszó mind erősebb, szinte siketítő hullámzással kavargott, a sokféle hang folyton emelkedő, feszülő zaja lázas nyugtalansággal töltötte meg a ligetet. Meredtszemű özek és álmukból ébredt, pislogó mókuskok csodálkozva bámultak a hajrázva rohanó, lüktető tömegre, amely most már úgy vonaglott a letaposott fűben, mint egyetlen százlábú, százkarú, csillogótestű élőlény.

De egyszerre, mintha varázsütés rántotta volna össze, minden tagjában megdermedt, megtorpant az egész kavargó áradat. A tánc hömpölygő gomolya megállt; nimfák, szatírok egymástól szétszakadtak, féktelen kedvük feszült daganatja egy pillanat alatt lelohadt, ámult, meglepett tartással bámult mindnyája előre. A tisztás szélén, a hold fehéres ragyogásában egy szürke számár álldogált csendes nyugalommal. Rajta egy nagyhasú, kopaszfejű öreg ült, mezítelen vállán kopottas párdubőr, oldalán degesz bortömlő; húsos kezében fenyőtobozzal díszített hosszú pózna, melyen leveles szőlőgallyak futottak végig. Az öreg derűs, elégedett arccal ült a füleit mozgató csacsi hátán s félkarjával egy barnafürtű, nyulánknövésű fiúra támaszkodott, aki zavartan állott mellette. Az ő vállaira is valami sárgásszőrű állatbőr borult, de szelíd domborulású melle szabadon ragyogott a holdfényben; karcú nyakán, mint finom faragású oszlopon biztos tartással ült csodálatos szépségű feje.

— Szilénosz! — morajlott végig a meglepetés szava a nimfák, szatírok moccanás nélkül ámuló tömegén.

Az öreg szatír jószágos, borízú kacagással zötyögtette magát a számár hátán.

— Én vagyok, én vagyok. És íme hoztam nektek valakit. Egy ifjú pásztort. Eltévedt szegényke, elvesztette juhait s étlen-szomjan bolyongott a hegyek közt, míg én rá nem akadtam. Nosza, készítetek neki enni-innivalót, frissen fejt tejet, vagy mézédés bort, sonkolyos mézet, pirosra ért gyümölcsöt, ropogós ürücombot. Fogadjátok szívesen, szeressétek, ne féljétek tőle. Félig-meddig ő is közibétek való. Anyja a nimfa volt: szegény Liriopé. Hiszen ismertétek. Őt magát meg Narkisszosznak hívják. Narkisszosz! No, gyertek hát, gyertek közelebb. Segítetek leszállani szürke paripámról.

Mint mikor a rózsaszínbőrű kis malacok meghallják a gazdasszonyuk hangját, amint piros kukoricát csörget, úgy rohantak oda visító, sikongó törtetéssel, egymással versenyezve, hogy melyikük ér hamarabb oda. Lekapták az öreg szatírt a számár hátáról, tolakodva közrefogták őket s vitték, sodorták magukkal a tisztás közepére. Száraz gallyból nagy hirtelenséggel tüzet raktak s két szatírkölyök a földre hasalva, teli pófával fújta, élesztette a lángot, míg csak a gomolygó füstből tűznyelvek nem csaptak föl az égre. Széles, pohos tömlőkben cipelték elő a színarany édes bort s hordták, egyre hordták a habos, frissen szűrt tejtől illatozó amforákat s a mindenféle drága ennivalóval tetésen megrakott kosarakat. Egyre rakták a tüzet, hogy magasra lobogjon s a ropogó tűz mellett nagy lakomát csaptak, ettek-ittak, míg csak el nem teltek étellel, itallal. Hangos, nagy jókedvük az eget verdeste.

II.

Egyik nap múlt, múlt a másik után s Narkisszosz boldog életét nem zavarta semmi. A forró napokat ott szundikálta végig a nimfák hűvös barlangjában, hova csak bágyadt, tört sugárban jutott el a verőfény, éjjelente meg ott hancúzott magafeledt táncban nimfákkal, szatírokkal a liget tisztásán. Tündérkezek gondoskodtak ételéről-italáról, tündérkezek babráltak göndör fürtjei közt, vizinövények kékszirmú virágját, csillogó csigákat szöve szöghajába. Becézték, kedvében jártak, hízelegtek neki. Szerették. Nem győzték dicsérni szemtől-szembe formás, nyulánk növést, hajlékony derekát, rugalmas izmait, melyeken ernyedtt állapotban is játszottak az izmok. — Mikor édes szenderrel aludt a barlang puha, tengerifü ágján, egymás után hozzálopódkodtak, s lehelletes csókkal érintették selymes szempilláit. Némelyikük annyira ment, hogy álma közben cuppanósan szájon is csókolta, s ha ilyenkor duzzogva fölébredt, s elkapta a nimfát, visításból, csobogó kacagástól csengett a mélyüregű barlang.

Mióta a kecskelábú, pajkos szatírok durva csínyjei elriasztották a környékbeli népet a szent liget tájáról, azóta a nimfák nappal is kibátorodtak barlangjaikból s a nap nagyobb részét kint töltötték az erdei utakon esatangolva, vagy a lombok sátra alatt a rájuk eső fényfoltokban sütkérezve. Gyöngye bőrüket fátylakkal óvták a nap hevétől és sűrűn bemezték a patakba, hogy a habokban fölfrissüljenek. Ilyenkor Narkisszosznak kendőt kötöttek a szemére, vagy ha ez se volt elég, hajlékony, de szívós kúszónövényekkel odakötötték egy fiatal bikkfa törzséhez, hogy ne láthassa a fürdőző lányokat. Narkisszosz tettetett haraggal, játékos dörmögéssel túrta a nimfák pajzán szemérmeskedését s bár domború mellkasának egyetlen rántásával széttéphette volna köteleiket, nem moccant s még finomszabású fejét is elfordította, hogy ne lásson. De mikor a türelmetlen nimfák vizet fröcsköltek rá s a hajladozó nád buzogányát leszagatva, megdobálták vele, csinált dühvel széttépte hálóját, lekapta szeméről a kendőt, s hatalmas szökkenéssel a víz partján termett. A nap izzó kemenéjében bronzbarnára égett, kihevült fiatal teste úgy zúdult a folyó hullámaiba, hogy szinte sistergett, mikor a hús habok végignyalták forró tagjait. Mint egy szép, erős víziállat, magasraemelt fejjel, kevés, de nagylendületű mozdulattal szelte át a vizet s a nimfáknak nem volt idejük már, hogy izmos karjai ölelése elől meneküljenek. Hiába visongattak, hasztalan akartak kicsúszni erősfogású ujjjaiból, melyekkel rákapasolta magát kövérkés nyakukra, karcsú derekukra. Barna, csillogó teste úgy csüngött a nimfák fehér húsán, szomjas ajka úgy rájuk tapadt, mint valami nagy vérszívó nadály. A habok fehér tajtékot hánytak körülöttük, csengő kacagással magasra szökellve.

De mindez csak a vér játéka, a pattanásig feszült fiatal izmok gyönyöre volt. Akármilyen magasra szöktek is vére hullámai, s ha a fölgerjedt szenvedély fékettörő tombolással zuhogott is elő boltozatos melléből, bent, keble mélyén a lélek lehúnyt szemmel aludt. Az érzelem kínja és gyönyöre ismeretlen volt előtte. Nem tudott róla és nem vágyott utána.

— — — Volt a tündérek közt egy kicsi nimfa, a legbájosabb és legcsacsakább: Ekhónak hívták. A legfiatalabb volt mindnyája között. Egy tavaszi hajnalon született és a siető évek még nem ragadták el arcáról a

hajnal szűzies pírját, mely ott mosolygott szelíd vonásain. Mélyvizű szemei szintváltó ragyogással csillogtak elő homlokának domború boltívei alól s tekintete mintha mindig hála és köszönetmondás lett volna ahhoz, akivel beszélt. Ha szólott, ajka édesen zenélt, mint égi hangszer. Szavai illatoztak érzései gazdag virágoskertjétől. A napsugár is boldog lehetett, ha meztelen nyakán játszadozva leple alá bujhatott s megcsiklandozhatta keble apró halmait. Leomló leple szemérmesen ölelte ringó csípőjét s féltékenyen őrizte hófehér teste ártatlan titkait. — — — — S mindez a tündéri kincs szerelmes odaadásban kínálta magát Narkisszosznak. Mintha csak mondta volna: „íme a tied, vedd el, pazarold el, tetszésed szerint.“

Előbb csak apró tüzek gyúladoztak benne, de a félnék vágy bíborát még eltakarta a szűzies szemérem hamvassága s csak szemeinek mélyvizű kútja alján izzott, párazslott leplezetlenül a belső tűz. Majd egy lángfolyóba ömlött a sok kigyúladt tüzecke, mely forró áradással rohant keresztül megtágult ereiben, megrázta, megremegtette, elkábította gyöngé testét s lázasan kereste az utat, hogy kitörhessen.

Narkisszosz mindebből nem vett észre semmit. Szeme nem látta meg, mily forró, cserepes az ajka a kicsi nimfának a csókos szomjúságtól, nem hallotta a szerelem epedő sóhaját, mikor az remegő bűgással feléje hajolt. Nem látott és nem hallott semmit, süket volt és vak. Szíve csendben, nyugodt dobogással aludt s a félnék nimfa nem merte fölébreszteni álmából, mely vágytalan volt, mint a gyermeké.

III.

Narkisszosz néha félnapokon át elbolyongott a tikkadtn lélegző renetegben, vagy a gyapjashátú hegyek oldalán, fáradhatatlanul úzva a menekülő, rogyólábú vadat, melyet nyílvevesszője halálra sebzett. Szeme és keze biztos volt a célzásban, inas lába kitartó az üldözésben.

Egy ízben, egy rekkenő délután, épp ilyen vadászatról tért visszafelé, hátán cipelve egy megtörtszemű agancsost, mikor a súlyos teher alatt tikkadozva, keskeny, füledt völgykatlanba ért. Már épp le akarta dobni válláról a szarvast, hogy a buján illatozó vadvirágok, füvek puha terítőjén elnyujtózva fölfrissítse gőzölgő testét, mikor a völgy teknőjében, egy csillogó, kerek tavacsokt pillantott meg, magasra nőtt páfrányoktól körülveve. A tó vize tiszta volt és mozdulatlan, mintha tömör kristályból lett volna csiszolva.

Pár könnyű ugrással a tó partjára szökkent s szomjas mohósággal lehajolt, hogy tenyerével vizet mérítsen magának. De amint a síma tükör felé nyujtotta karját, hirtelen ámulat fogta el s hangosan felkiáltott. — Egy csodálatos szépségű ifjú nézett ki rá a mélyből. S amint Narkisszosz közelébb hajolt, az is közelíteni látszott. Soha nem látott még hozzá hasonlót! Mennyire más volt, mint a kecskelábú szatírok, vagy az esetlen, lomhaléptű pásztorok, kikre még regebbi életéből emlékezett. Nőies vágású arca alakjának fejlett férfiaságával megragadó kellemben vegyült; szemeiben lányos zavar szemérmeskedett, domború barna mellén, széles vállain izmos erő és öntudat feszült.

Mint valami varázslattól lebűvölten nézte, csak nézte a csodálatos jelenséget — — — elképedésében lecsúszott izzadt hátáról a pállottbőrű

szarvas, tompa zuhanással a földre bukott s visszacsuklott fejének terebélyes agancsával összetörte a tó tükrét. A látvány eltűnt, elnyelte a víz, helyén széles hullámgyűrűk ringatóztak.

Narkisszosznak földbegyökerezett a lába s szívét keserűség szorította össze. Kimeredt szemekkel mélyedt a vízbe, amely lassankint visszanyerte síma nyugalma s ekkor a gyöngén reszkető lapon újra megjelent az előbbi alak. De Narkisszosz lelke tovább hullámzott. Mint valami vihar, támadt föl benne a gondolat, hogy ez a vízbeli ifjú ő maga, nem élő más, nem tündér, csak tükörkép. És szép! Csodaszép! Az öröm és a bámulat összefogóztak szívében, sebes, vad táncba kezdtek, majd szétrúgták szíve ájult falait. Térdre rogyott s szomjas, tikkadt ajkaival lassan, lassan közelebb, mind közelebb csúszott a tó tükrében remegő másikhoz, aki ugyanilyen szédült felindultsággal, tágra nyitott, sóvárgó szemmel emelte felé ajakát. — Vadméhek keringtek körülük bódult dongással a forró levegőben, a páfrányok tikkadtan lekonyult levelein sárga pillék csókolóztak, finom szárnyuk lázas lüktetéssel remegett a kéjtől. Narkisszosz egész testével elnyúlt a langyos fűvön, karjait epekedve ölelésre nyújtotta, arca már majdnem a vizet érintette, s ajkai lihegve nyíltak kétfelé, mint kipattant bimbó. — Gyöngye szellő suhant át fölöttük. A vízből kibámuló arc enyhén megremegett s egy kábultan hallgató sárga kis virág a parton a tó tükrére ejté érett, gömbölyded szirmát. A virágszirom alig észrevehető mozgással úszott feléjük, mint pici gazdátlan csónak, egyre közelebb ért s íme már ott ringatózott összehajló homlokuk boltozata közt. A két, egymásra lihegő ajak mintha ellenállhatatlan hévvel vonzotta volna magához, odalibeggett közibéjük s lágy, illatos csókban összetapasztotta őket.

Narkisszosz akkor ocsudott magához, mikor a víz hűvös habjai nyaldosni kezdték homlokát. Kábultan ugrott föl s megrázkódott. Mintha szabadulni akart volna a szokatlan, kéjesen kínos érzésektől, melyek meleg hullámzással járták át egész testét, felkorbácsolták forró vérét s elkápráztatták szemeit. Tántorogva hátrált pár lépést, de mohó tekintete megint csak gyönyörű képmását kereste, aki épp olyan sóvár vággyal hajladozott feléje a mélyből. S ekkor valami vad elragadtatás vett erőt rajta. Vére fejébe szökött, vörösbarna pír ömlött el lüktető homlokán, izmai megfeszültek, mint az íj húrja az elpattanás pillanatában s egy hatalmas tigris-ugrással rávetette magát a vízben megbujt párjára. — — A tó tükre ezer darabra törött, a habszilánkok magasra felporlottak, a fehér tajték messze kicsapott a partra s apró gyöngyökben tapadt a páfrányok széles leveleire. Narkisszosz izmos karjaival szenvedélytől elvakulva gyúrta, ölelte, markolta az üres hullámokat, melyek játékos csalfasággal csúsztak ki szorító öleléséből, negélyes pajzánsággal felsiklottak vállaira, hátba ütötték, hullámos hajába tapadtak s csengő kacagással gúnyolták tehetetlen szenvedélyét.

A hideg fürdő lehűtötte vérét, magához tért, egy szökkenéssel kiugrott a tóból s vállra kapva az elejtett agancsost, mint sebzett szarvas csörtett el a sűrűbe.

De másnap újra ott volt. Kergette a vágya. Óraszámra elhasalt a meleg fűvön s most már nyugodtabban, zaklató érzések nélkül bámulta a tó tükrében ringatózó képét. Nem győzött betelni látásával. Lassankint egész természetesnek vette, hogy az ő, ő maga, a csábos alak minden bővülő szépsége az övé. De azért annyira új volt előtte boldog fölfedezése, hogy

minden percben újra és újra előntötte szívét az öröm. Közelebb hajolt hozzá, rámosolygott, karjának izmai símogató mozgásba húzódtak, ajka csókra csucsorodott, föl kacagott, boldog volt. De ha enyhe szellő rebtent ki az erdő sűrűjéből, s félénk futással végigszaladt a tó síma lapján, mely ilyenkor gyöngén megreszketett, Narkisszosz arca elborult, titokzatos hatalmak közellétét érezte, melyek féltékenyek az ő boldogságára. Mikor pedig naplemente táján hűvös, erősebb szél támadt s megfodrozta a tó vizét, Narkisszosz szinte futva menekült a partról, nem bírta ki kínokban vergődő, rángatózó képmása látását. Szaladt, rohant, az erdő lombjai közt titkos nyögéseket hallott s olykor mintha elfojtott kacagás vágódott volna fülébe. Mindenütt láthatatlan ellenségek vették körül . . .

Édes titkát nem árulta el senkinek. Nem szólt, hallgatag, magába-zárkózott lett s a nimfák hiába ostromoták kíváncsi kérdéseikkel. Kedveskedésük ingerelte, csacsogásuk zavaros lárma volt fülének; naphosszat egyedül bolyongott, minden érben, csörge kis patakban képmását keresve. S szerelmes lábai újra és újra a völgyi tavacskához vitték.

Amerre ment, Ekhó, a nimfa mindenütt nyomába igyekezett. Leste a szavát szegényke s epedő bűgással hajolt volna felé. Narkisszosz valósággal menekült előle. Ha ki nem kerülhette, közömbös, majd türelmetlen szavak jégesőjét hullatta a nimfa gyöngé, tűzben olvadozó szívére, a szavak sebet ejtve fájdalmat okoztak, de nem oltották a lángot. Szenvedélyének tüze halálos lázú lobogással égett s a zsarátnok önmagát emésztette. Mikor éjjelenként a többiek teli kedvvel ropták a táncot a holdas tisztáson, Ekhó a tölgyek setét sátora alatt keserves zokogással borult a rét hűvös pázsitjára s hulló könnyei összevegyültek a hulló harmattal. — — — Az életnedvek kezdtek kiszáradni benne. Üde arcoskája megsárgult, mint a fonyadó levél, keblének bimbózó halmai betöppedtek, mint apró, berogyott sírdombok, mélyvizű szemei elapadtak, szárazon parázslottak elő sötét üregeikből.

Kinjában epekedő imákkal fohászzkodott Afroditéhez segítségért. De az istennő is tehetetlen volt Narkisszossal szemben. Hiába küldte el Eroszt, az sem boldogult vele. — A kis nyilas egy fehérfoltos hátú bikkfa mögült vette célba a makacs ifjút, biztos kézzel lőtte ki íjját, de Narkisszosz röptében elkapta a nyílveaszót, térdéhez szorítva darabokra törte s bosszúra gerjedve, a sűrű bozótba kergette az istent. S ettől fogva még kegyetlenebb volt a szerelmes nimfához. Elfordította fejét, hogyha az ránézett, s mikor az szólt hozzá, úgy tett, mintha nem hallaná szavát. — — — Szegényke nem bírta tovább. Elszáradt, mint a letört fagally. Alig-alig élt már. Csacsogó hangja végképp elhallgatott, sóhaja elszállott, csak nagy sötét szemében világított még hervadó szerelme. Egy napon aztán az is kialudt. Egy vadvirágos dombon úgy találták halva, üres, nyitott szemekkel. Kis, fonyadt testét kék pillék, szitakötők röpdös-ték körül halk szárnyalással.

IV.

A szent liget lakói között zavart és nyugtalanságot okozott a szerelmes kis nimfa halála. Borzadva állottak kihült teste mellett, a szájalom és részvét érzelmét elnyomta bennük a halál félelmes gondolata. Hát nemcsak az emberek leányai és az erdei madarak pusztulnak el, hanem a nimfákra is ez a sors várakozik? Nem csupa napsugár és kacagás az élet?

A tölgyek lombjai közt támadt sóhajtás végighullámozott a réteken s a nimfák liliomtetebe összeborzadt bele. Szájról-szájra jár közöttük az új, rettenetes szó: halál. Kéjes kínnal ismételték, mondogatták s nem fáradtak bele.

Narkisszoszra félve, idegenkedve tekintettek. Micsoda titokzatos hatalom lappang ez ifjú pásztorban? Valami démon, aki öl. Az ifjú észrevette az ellene fordult hangulatot és elszomorodott. Még inkább kereste a magányt, naphosszat egyedül bolyongott az erdőben, gondolkodni próbált multon-jövön. De esze kerekei üresen forogtak, nem örültek gondolatot. Akárhogy is tusakodott, nem tudta, mit tegyen. Az alkonyodó erdő félhomályában, útkeresztezésnél néha megjelent előtte Ekhó árnya, néma szomorúsággal nézett reá, de ő nyugodtan állott vele szemben, nem érzett büntudatot.

Végre is egy gondolata támadt. Az utóbbi időben a jövőtől borzadozó nimfák sűrűn emlegették, hogy jó messzire innen, a hegyekben él egy remete, aki ismeri a sors homályba takart útjait és tudja a jövőt. A gyáva kis tündérlányok nem merték rászánni magukat, hogy elmenjenek Tiréziászhoz, — így hívták a jóst — de Narkisszosz nem érzett magában félelmet; inkább hajtotta a vágy, hogy megtudja: mit rejteget számára a sors. Elhatározta, hogy útnak ered s fölkeresi a remetét.

A Hajnal már emelgette rózsaujjaiával az ég fátyolát, mikor elindult. Üde szél suhant át a lombokon, a madarak ébredezni kezdtek s hangos trilláikkal megtöltötték az erdőt. — Narkisszosz egy fiatal égerfáról botot tört magának s azzal csinált utat a mind sűrűbbre váló rengetegben. Sietett. Csupasz, domború mellét meg-megcsapta olykor egy-egy visszavágódó gally, a harmatos fűben bokáig gázoló lábát fölvérezte egy-egy hegyes kő, — nem törődött vele; ment, sietett előre.

Majd később a nap is bekandikált a fák hűvös lombsátoara alá, apró sárga foltokat hintve szét a nedvesen csillogó fűre. Mindinkább melegebb és melegebb lett. Dél tájban már egész forró lett a levegő. Pillék, legyek, szitakötők kábultan keringtek a füledt árnyékban, tikkadtan szálltak le Narkisszosz meztelen vállára, mely gyöngyözött a forróságtól. Az erdő mélyén puha pázsit csalogatott, az erdei patak hús habjaival csábított, de ő csak ment, sietett előre. Nem törődött sem éhséggel, sem forrósággal, csak ment.

A lombos fák ritkulni kezdtek s a mind erősebben hegynek kapaszkodó út meszes sziklái közt törpe fenyők és babérfák váltották fel a tölgyeket. A tüzelő napban szinte forrtak a fehér mészkövek, melyeknek széles lapjain gyíkok és apró kígyók pihegtek.

Egyszerre, egy babérligeten átvágva, meredek sziklafal s tövében mélyüregű barlang tűnt szemébe. A sziklafal előtt tíz szál magas ciprus emelkedett, egymás mellett állva, mintha a barlang bejárást őriznék. Közvetlenül a barlang szájánál egy hatalmas olajfa ágai hajoltak a földre, bogyóinak fojtó illata messzire elterjedt. A barlang előtti pázsiton kecskék harapdálták a fűvet s a vezérbak nyakára kötött kolomp néha meg-megzördült. Ez volt az egyetlen hallható hang az egész környéken.

Narkisszosz félrehúzta kezével az olajfa ágait s kissé meghajtva fejét, belépett a barlangba. Hűvös félhomály fogadta, meg valami egyhangú csepergés. A falakat zöld moha borítá, melynek tapintása langyos, bársonyos puhaságú volt.

Óvatosan tett előre pár lépést s hirtelen megtorpant. Az üreg mélyéből egy pár hunyorgó szem tüzelt rá s vereső szárnycsattogás hallatszott. Megállt, várt.

Mikor szeme lassankint megszokta a félhomályt, látta, hogy egy hatalmas bagoly gunnyaszt az egyik mohos sziklán, tollászkodik s csillogó szemeket vet reá. A szikla kiálló kövein meg egy karvastagságú kígyó függött, csavargós pihegő testével a szikla repedéseibe kapaszkodva; fejét mereven feltartotta s száját szélesre feszítve, hangtalanul tátotta felé.

— Kerülj beljebb fiam, gyere közelebb! — szólalt meg egy tompa hang a mélyből.

Gyorsan arra fordította fejét s egy összeaszott, csontos öregembert látott, aki hosszúszáll testével elnyúlva feküdt egy száraz levelekből összekapart halmon. Koponyáját fényesre koptatta a vénség, torzonborz, kifakult szakáll borult horpadt mellére, vékony lábszárai messzire elnyúltak. Mezítelen feküdt, csak ágyékára volt egy darab kopasz állatbőr csavarva.

— Tiréziász! — kiáltott föl halkán Narkisszosz.

— Az. Tiréziász. A vak Tiréziász, a látó Tiréziász. Az vagyok fiam. És te Narkisszosz vagy ugye, a Liriópe fia. Gyere közelebb, hadd tapogassalak meg, csakugyan olyan szép vagy-e?

Felkönyökölt levelágyán s csontos karját Narkisszosz felé nyujtotta. Kialudt fényű szemei is keresni látszottak az ifjút. Az odalépett az aggastyán mellé s elfogódva túrta, amint a vén ember száraz ujjai tetőtől-talpig végignéztek.

— Fiatal vagy és szép. Látom. Karcsú lábaidat, domború melleidet akármelyik félisten is megirigyelhetné. Hullámos hajad olyan, mint a selyem: puha és síma tapintású. Szép vagy. És bizonyosan szebb vagy, sokkal szebb vagy annál is, ahogy én láthatlak.

Karját leeresztette, szakállas feje mellére hanyatlott.

— Mit kívánsz tőlem? — kérdezte és szava kongó volt a titkolt fájdalmak mélységeitől.

— Oh atyám — szólt Narkisszosz —, azt mondják, te tudod a sors végzéseit, világtalan szemeid áthatnak a jövődő fátylán, mondd meg hát, minő sorsot szántak nekem a halhatatlan istenek?

A vén ember visszahanyatlott száraz levelekből vetett nyoszolyáján s fogatlan szája érthetetlen szavakat mormolt. Majd erős szorítással megragadta az ifjú kezét.

— Tied a napfény és csillogás, a harmatos rétek s a lombos erdő pompás sátora, neked hízeleg, hozzád simul minden ami szépség, kellem és varázs van a föld színén, mert fiatal tested üdeségében, arcod ragyogásában önmagukra ismernek, hiszen szép vagy, gyönyörű vagy, fiatal vagy — — — mit akarsz még? — — — kell-e még egyéb?

— A jövőt akarom tudni atyám, az igazságot, mit határoztak rólam az istenek? — türelmetlenkedett Narkisszosz s kérlelő szavakat keresgélt elméjében, hogy beszédre bírja az aggastyánt. Az mereven bámult horpadt szemeivel a homályba, sokáig hallgatott, míg végre megszólalt.

— Mondják, hogy az igazság a legfőbb jó, de a szépség is erény, az istenek ajándéka. Méltó csodálatunkra és arra, hogy ragaszkodjunk hozzá. Becsüld meg ragyogó szépségedet, óh Narkisszosz és ne kockáztasd könnyelmű kíváncsisággal. Ki tudja, ha az igazságot keresve eldobod magadtól, nem szaladsz-e majd utána mohón esengve, hogy visszakaphass belőle

valamit, hacsak a roncsait is. Mert az istenek szűkmarkúak. Nem adnak meg mindent a halandóknak. Akinek a szépség jut osztályrészül, attól megvonják az igazság látását, s akinek felnyitják szemeit, hogy látva lásson multat és jövőt, az előtt örökre bezárják a jelent. Annak szemei megvakulnak s nem szívhatják többé magukba a színek ragyogását s a földi dolgok pompáját. Látod: én is szomjaztam az igazságot, s mikor végül hő könnyörgéseimet meghallgatá az istennő s látóvá tett, elvette szemem világát. Vizet loccsantott szemembe s e pillanattól kezdve elveszett számomra minden ami azelőtt értékkel bírt előttem. Tudom — óh csak tudom, hogy reggelenként halvány rózsaszín ömlik el az ég alján, aranyos bogarak fürödnek a kankalin sárga kelyhében s déli verőn kékesszürke fátylakba öltöznek a hegyek; érzem fojtó illatát olajfámnak, melyet az istennő tiszteletére ültettem barlangom elé, de nem látom — — — nem látom gyenge zöldjét, nem látom ág-bogas koronáját, csak halaványuló emlékeim súgják meg, hogy milyen. Hallom kecskéim kolompszavát, kezem érzi puha szőrük símaságát, de nem tudom meglátni őket soha, egyedüli barátaimat, akik megmaradtak számomra s tejjükkel halálomig eltáplálgatnak. Ha kiülök barlangom elé, mikor a levegő hűlni kezd s a nap mint egy szívenszűrt harcos bukik le az okeanoszba, hallom nyögő sóhajtását, de szemeim hiába meresztem a messzeségbe — — — nem látok — — — óh, semmit se látok többé. — — A csillagok ezrei hiába ragyognak, Sziléne hiába eregeti ezüst fonalait, szemeimre örökös sötétség borult, sűrű és mély homály, az Orkusz egy darabja.

Elhallgatott; kiszáradt kezeit arcára nyomta s csontos válla, horpadt mellkasa megvonaglott. Hosszú lábszárai remegésétől zörögtek a száraz levelek.

Narkisszosz előtt egy pillanatra elsötétült a barlang félhomálya. Riadtan hátrált egypár lépést s szemeihez kapott. Gyors mozdulatára a sziklán kuporgó bagoly topogni kezdett s verdesett széles szárnyaival. A kígyó is megmozdult, ijesztő tekervényekben csavargózott, s reszketve tátogatta felé sápadt torkát.

Kapkodó mozdulatokkal hátrált a barlang szája felé, de az utolsó pillanatban megállította az aggastyán hangos szava.

— Légy boldog Narkisszosz és ne kutasd a sors végzéseit. A szépség addig tart számodra, míg boldog öntudatlanságban élsz. Kerüld az igazság kutatását, örülj, hogy szép vagy és óvakodjál megismerni önmagadat.

Az aggastyán szavait erős csattogással visszhangozták a barlang falai. Majd nagy csöndesség lett utánuk, melyben Narkisszosz meghallotta szíve riadt dobogását.

— — — Vakító napfény kápráztatta szemét, mikor kitámolygott a barlangból. Mindkét karját kitérte s repeső arccal fordult a nap felé. Körülötte minden csillogott a fényben s a messzi erdőségek fölött halvány párazat úszott.

Fáradt volt és éhséget érzett. Magához esalta az egyik gödölyét, lefeküdt alája s duzzadt tőgyét két kézre fogva teleszívta magát édes tejjel. Aztán elnyújtózott a buja fűben s mély álomba merült. Mikor hosszú idő múlva fölébredt, már lement a nap, s apró fényel ragyogtak az égen a csillagok lámpái. Fölkelt és indult lefelé a lépcsőzetes sziklákon. Mielőtt a babérliget végkép eltakarta volna előtte Tiréziász hajlékát, egyszer még visszafordult s hirtelen megpillantotta az aggastyán hajlott alakját, amint

botjára támaszkodva megjelent barlangja szájában. Mintha egy halott lépett volna ki sírjából, hogy üdvözlje az éj árnyait.

Lomha szárnyalással egy bagoly suhant el a babérfák fölött; talán a vén jós madara volt s szárnycsattogása mintha az ő búcsújának késői visszhangja lett volna. A sötét madár fölverte Narkisszosz lelkének elszenderült nyugalma, riadtan ébredtek föl benne Tiréziász szavai: „Óvakodjál megismerni önmagadat!”

Összeborzadt, névtelen félelem szorította el szívét s anélkül, hogy mégegyszer hátranézett volna, sietve indult visszafelé.

V.

Hétszámra hulló őszi esőben fázlódott az erdő. A tölgyek megritkult lombjai áteresztették a vízcsöppeket, melyek lucskossá tették a vastag avart, imitt-amott még apró folyókákba gyűlve bujkáltak a csapzottan didergő cserjék, bokrok alatt. A nap járását sűrű fellegek takarták el, szürke ködök gomolyogtak a hatalmas fák feketén meredező gallyai közt s a köd néha leereszkedett egészen a föld színéig.

Narkisszosz egy mohos szikla barlangos üregébe húzódva bámulta a párás, vizes világot. Egyesegyedül volt, magára maradt. A nimfák, szatírok régen elköltöztek, ki tudja hová?, az erdő megnémult, csak az eső pergése hallott a száraz leveleken.

Mellére hajtotta fejét és naphosszat elnézte a nedves, rőtbarna avart. Nézte a gomolygó ködöt, mely olykor mint valami alaktalan kísértet, egészen fekvőhelyéig kúszott és hűvös párájával arcába lehelt. Megborzongott s összehúzta magán szarvasbőrtakaróját. Fázott, de nem mozdult. Mint a köd, úgy feküdt lelkére az elhagyatottság és fojtogatta. Sehol senki. Sehol egyetlen élő lény, csak a fák vizes, fekete törzsei bámulnak rá rosszakaratú szótlansággal s mintha hátuk mögött sötét démonokat rejtegetnének, akik leskelődve várják a pillanatot, hogy előcsúszzanak. Narkisszosz tudta, megérezte, hogy ott vannak, de hiába meresztette szemét, hiába fülelt, nem vett észre semmit. Csak messzire, távol kopogott valami, mint varjú csőre a halott koponyáján.

A homályos nappal lassan beolvadt az éjszaka sötétségébe. Mintha valami nagy sűrű gyászlepel borult volna rá a kihalt világra, fekete lett minden, koromfekete. A nagy feketeség olyan sűrű volt, hogy még az esőcsepérgés halk nesze is alig tudott áthatolni rajta.

Narkisszosz mélyen befúrta fejét a zizegő avarba, hogy ne lássa az éjszaka borzalmas feketeségét. Fázott, félt, egész testében remegett. Érezte, hogy az éj titkos hatalmai lopakodva körülvesszik, melléje guggolnak és hangnélküli szavakat suttognak fülebe. Újjaival erősen befogta a fülét, hogy ne hallja a borzalmas csöndet. De hiába volt minden. Tudta, hogy itt vannak körülötte, tudta, hogy nevéen szólítják, tudta, hogy valamit suttognak neki. Egy idő múlva már nem bírta tovább, fölkapta fejét, rányitotta szemét a sötétségre és remegve felfülelt. És akkor az egyik csöndesen fölébe hajolt, rátátotta feketeüregű széles száját és gyorsan fülebe súgta: gyilkos! — — — Narkisszosz riadtan fölugrott, el akart szaladni, de nem bírta a lába. Térdré ereszkedett, hogy össze ne rogyjon. És akkor újra hallotta a rettenetes szót, újra azt mondta a sötétség: gyilkos! — De most már nem-

csak egy hang szólt, most már mind mondta, mindnyájan tátott szájjal kiáltották felé: gyilkos, gyilkos! . . .

Melléfurakodtak, körülhemzsegték, érezte tüdejük fagyos lehelletét, látta borzalmas fekete arcukat, amint egy-egy pillanatra kivált az az éjszaka sötétjéből. Egészen közel csúsztak hozzá, vizes, hideg testük érintette testét, nyomták, szorították, majdnem összenyomták . . . és mind azt sepegte füligtátott szájjal, hosszan, elnyújtva: gyilkos, gyilkos . . .

Fuldokolva szedte a lélekzetet, melle zihált, nagy nehezen talpra erőlködött s támolyogva megindult, pár lépést tett előre a lucskos, süppedő avaron. — — — Szitáló eső csapta arcon. Az éjtszaka sötét volt és hideg. — — — Lassan, tétovázva megfordult, de hirtelen megtorpant. Hallotta, hogy a zörgő avaron százan, sok százan loholnak feléje, jobbról-balról, a tölgyfák és a cserjék mögül, nagy, sötét, lomha alakok gázolják a vizes fűvet s mind tátja felé üreges fekete száját. — — — Mindjárt, mindjárt ideérnek és megint hallani fogja rettenetes szavukat . . .

Iszonyú szorongás fogta el s minden erejéből vad futásnak eredt. Szaladt, rohant, vágatvást vágatott előre a cuppogó avaron, nekivágódott egy-egy fa törzsének, meg-megtántorodott, fölbukott, meg fölugrott — — — szaladt, futott, lélekszakadva rohant.

Ereje már-már elhagyta, de tudta, hogy nyomában vannak, hogy jönnek, loholnak utána, — — — mind, mind — — — mindig többen és többen — — — az erdő összes démonai jönnek, esörtetnek utána — — — már itt vannak — — — itt vannak a sarkában — — — és azért csak szaladt, szaladt, — — — szaladt. — — —

— — — Már-már alig bírta, térdei remegve megcsuklottak. — — — lába egy meredek lejtőn megcsúszott — — — elvágódott — — — össze-rogyott.

*

Mikor fölébredt, szemébe sütött a nap.

Ott feküdt, közel a kis völgyi tó partjához a páfrányos fűben, mely langyos puhasággal ölelte körül kimerült testét. Távobabb csapzott cserjék. tépett levelű bokrok sütkéreztek a báyadt őszi fényben, melengetve a hosszú esőzés alatt átfázott gallyaikat.

Kifáradt, csöndes szomorúság gubbasztott a tájon, a szürkés-kék ég álmatagon bámult a tóba, a tó hallgatott. Narkisszosz félkarjára könyökölve nézte a vidéket, mely idegenül, némán nézett vissza rá. Mintha sohase látták volna egymást.

Báyadt ernyedtséggel nyújtózott el a langyos aszott fűben, szemhéjjait hol fölnyitotta, hol lecsukta. Jóleső álmoság környékezte, már-már elsunderült, mint megvert gyermek a nagy sírás után.

Egyszerre mintha kigyó csípte volna meg, összerezsent, megrázkódott. Fölugrott a földről és zavartan tekintgetett hátra, az erdőalja felé. De a tölgyek, az erdő fáradt, öreg fái hallgatag közömbösséggel álltak, görnyedezve cipelték kérges törzsükön kopasz, széles koronájukat. Ág-bogas gallyaik girbe-gurbán meredeztek az égre s csak imitt-amott lógott le rajtuk egy-egy aranyos levél, báyadt rőt fénnel világítva.

Csönd volt, nagy néma csönd, csak Narkisszosz szíve vert riadtan. Keblében homályos, szorongó érzések kavarogtak, homlokát bizonytalan, ébredező emlékek feszítették s mintha az erdő mélyéből egy nyögéshez hasonló kiáltást hallott volna.

Mély, nehéz lélekzettel könnyített magán s mellére horgasztott fejfel, öntudatlanul megindult a tó felé. A parttól pár lépésnyire hirtelen megállt, megpillantotta a tavat, a kis tavat, az ő tavát, szeméből kipattant az örömmek egy félénk kis szikrája s hatalmas ugrással ott termett a parton. Tekintetét mohó vágygal röpítette a mélybe, — de az mint egy megtört szárnyú madár bukott alá.

Megtántorodott s megrogyott derékka, lehorgasztott fejfel, kimeredt szemekkel bámult a vízbe.

Egy csontig aszott kísértet meredt rá a tóból; mély üregű szemeiből zavart fájdalom sírt; erőtlen lábszárai alig bírták behorpadt, szélescsontú törzsét; nagy, sovány feje fáradtan hanyatlott csupasz mellére. Gyöngén, erőtlenül ringott a tó vizében a csontváz-alak, zilált haja szétterült, karjait mint vékony letört gallyacskákat ide-oda himbálták a habok.

Narkisszosz szívébe iszonyú fájdalom hasított bele. Följajdult. Egész testét rázta a kín a szörnyű pusztulás láttára. Hát ez lett belőle, így el tudott sorvadni a gyönyörű arc, így kiszáradt, ilyen semmivé vált! Micsoda rettenetes bosszú, a halhatatlan istenek bosszúja!

De vajjon nem álmodik-e? Nem álom-e a szörnyű kép? Nem az elmúlt éjszaka borzalmaitól káprázik-e a szeme? Leguggolt, egész közel hajolt a tó tükréhez s félénken megérintette a csontváz feléje nyújtott jéghideg ujjait. Borzadva kapta vissza a kezét; mintha a fagyos érintéstől meghűlt volna benne is a vér.

Szeretett volna fölugorni, elrohanni onnan, de nem bírt. Nem bírt, nem tudott megválni a borzalmas látványtól. Szemét lecsukta, majd újra kinyitotta; félt, irtózott tőle s mégis közelebb, mind közelebb csúszott hozzá. Tekintetük egymásba akaszzkodott s úgy nézték, nézték egymást.

És egyszer csak a csontváz vértelen ajka mintha megmozdult volna s mintha alig hallhatóan súgta volna oda Narkisszosznak a bizalmas titkot: gyilkos! — És Narkisszosz félkábultan motyogta utána: gyilkos — — — gyilkos. Mondta, mondogatta a rettenetes szót és mintha ezzel valamenynyire könnyült volna a lelke. Szemei átnedvedtek s kövér, nehéz könyyekre fakadtak. Sírt, zokogott keservesen.

Hűvös szellő suhant át a vízen s az erdő felől szárnycsattogás hallatszott. Narkisszosz mintegy álomból ocsudva kapta föl a fejét s felnézett az alkonyodó égre. Egy nagy bagoly lomha szárnyalással repült át a völgyön, pár pillanatig kóválygott a tó felett, aztán eltűnt a távoli hegyek sötétjében. Narkisszosz sokáig bámult utána s ajka meg-megrándult. — Tiréziász — motyogta halkán — óh Tiréziász!

Feje erőtlenül hanyatlott mellére s kábultan végigdől a földön.

*

Leszállt az éj, feljött a hold s ezüstrojtú szemfedőt borított Narkisszoszra. S mintha a könnyű, fehérén csillogó fátyol alatt megenyhült volna fájdalma, úgy feküdt ott a reszkető holdfényben, mint egy mosolygó, megbékélt halott. Arcán elsímultak a nyugtalan barázdák, feje szelíden pihent behajlított karján s félig nyitott szeme rámosolygott a holdsugárra.

Egyszer csak valami zizegő suhogásra neszelt fel. Arra nézett s látja ám, hogy csapatostul jönnek feléje a nimfák, a holdfényes parton lenge táncot lejtve. Lépteik zaját felfogja a pázsit, csak habkönnyű lepleik suhognak s kacagásuk csengőzik mindig közelebb, közelebb. Narkisszosz szívét meleg

véráramok járják át s egész testében édes zsibbadást érez. Kiáltani szeretne, de nem tud, föl akarna ugrani, de csak fekszik zsibbadtan tovább. Mosolyog és vár.

Ime már itt is vannak, egészen mellette, körülötte állnak, ha karját kinyújtaná, átfoghatná ringó derekukat. De nem mozdul, csak fekszik harnyatt a fűben. Csak mosolyog, mint egy szép halott.

A nimfák most föléje hajolnak; érzi lehelletük finom illatát, forró melegség árad belőlük s valami halk zene száll a levegőben. Vajjon mi az, ami szól? Talán a szellő hárfázik a holdsugáron. — — — Narkisszosz tudja, hallja mindezt, de nem mozdul.

Most az egyik nimfa, kicsiny és törekeny, letérdel melléje, finom ujjával elsímítja a homlokára hullott kósza hajfürtöket és gyöngén, puhán megcsókolja a szemét. Narkisszosz szíve nagyot dobban, de nem néz föl rá, csak mosolyog. Úgyis tudja, hogy ő az: Ekhó. — A kicsi nimfa megcsókolja a másik szemét is és csókra csucsorítva marad az ajka. Ekkor aztán Narkisszosz is kinyitja a szemét, megemeli egy kicsit a fejét és megcsókolja a kicsi nimfa rózsailatú ajkát.

Oh milyen jól esik ez a csók, hogy örül neki Narkisszosz!

— Szeretlek — suttogja és ragyog a boldogság az arcán.

— Szeretlek — visszhangozza Ekhó és mosolyog a szava.

— Nem hagylak el soha, — mondja az egyik.

— Nem hagylak el soha, — mondja a másik is.

— Mindig szerettelek, — mondja mindakettő s szavuk hosszú, olvadó csókban hallgat el. Gyöngéden átkarolják egymást s úgy maradnak remegő ölekezésben a reszkető holdfényben.

Egyszer aztán Ekhó kibontja magát Narkisszosz karjából, föláll, homlokon csókolja, megfogja, majd újra elereszti a kezét.

— Gyere, menjünk — súgja neki s megindul a tó felé.

— Menjünk — suttogja Narkisszosz is, fölkel s megy utána.

Ekhó már ott a parton összefogja testén könnyű leplét, visszatekint rá hívó szemmel s mint egy ezüstös halacska, könnyű csobbanással besiklik a habokba.

Narkisszosz megáll a parton s letekint a mélybe. — — — Lent, messze, a tó fenekén, egy világos körben a hold sárga sarlóján ül a kicsi nimfa s kedvesen int neki a pirinyó kezével. Narkisszosz visszanevet rá, szíve kacagva ver, ölelésre tárja ki karjait s beugrik utána. — A tó nagyot hullámszik, széles gyűrűket vet s a habok kicsapnak a partra.

Azután újra mély esöndbe merül minden a hold ezüstrojtú szemfödője alatt.

Dóczy Jenő.